

что является необходимой информацией для принятия соответствующих решений инвестором по внедрению инвестиционных потоков в потенциальный объект инвестирования.

Ключевые слова: инвестиционные потоки, потоковый подход, реципиент, инвестор, рыночная стоимость.

Annotatin

Nepochatenko V.O.

The market value of the business as the factor of investment safety of the food industry enterprises

This study made it possible to improve the combined approach of assessing the market value of the business of the recipient that includes the discounted cash flow model and model of building market value of financial flows that are based on the income approach and streaming. Using the income approach enables the investor and the recipient to calculate the minimum market value of the enterprise, and streaming approach - to predict the market value of the recipient's business in the future.

Based on a combined approach was studied the algorithm of the methodology of assessing the market value of business of the recipient, which is calculated according to the retrospective, current and forecast data of the complex index of its market value, necessary for calculating the level of investment security of the recipient, which is the necessary information for decision-making by the investor for the implementation of investment flows a potential investment.

Keywords: investment flow, streaming approach, the recipient, the investor, the market value.

УДК 338.48:336.67

ФІНАНСОВІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ФОРМУВАННЯМ ПІДПРИЄМСТВ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ

**М.А. Вуйченко, доктор економічних наук
Кримський гуманітарний університет**

В статті розглядаються питання управління розвитком підприємств туристичного бізнесу з використанням методів фінансового менеджменту, оцінки фінансових результатів діяльності та фінансово-економічного стану підприємств.

Ключові слова: туристичний бізнес, фінансовий менеджмент, туристичні підприємства.

Одним із важливих завдань розвитку економіки України є виявлення позитивних тенденцій і чинників діяльності підприємств, зокрема і туристичних. Формування підприємств туристичного бізнесу відіграє значну роль як в контексті становища на світовій арені, так і стосовно внутрішньої економічної ситуації. Воно виступає фактором активізації світових культурних зв'язків, засобом стабілізації і зміцнення співпраці між державами, посилення міжнародного іміджу України. З організацією туризму в Україні прямо чи опосередковано пов'язано близько п'ятдесяти галузей народного господарства, тому його розвиток дає

можливість сприяти розв'язанню багатьох соціальних проблем, створенню нових робочих місць, суттєвому поповненню джерел фінансування державного та регіональних бюджетів. Саме туристична галузь відзначається можливістю швидкої окупності вкладень, невеликим стартовим капіталом, високим рівнем рентабельності.

Туристична діяльність відіграє важливу роль у соціально-економічному житті України. Статус і зацікавленість держави в подальшому розвитку цієї галузі посилюють вплив туризму на всі сфери життя людини. Тому дослідження фінансово-економічних проблем формування підприємств туристичного бізнесу є важливим та актуальним завданням.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Загальні питання управління фінансово-економічним розвитком підприємств та його специфікою в туристичній сфері розглянуті у наукових працях багатьох вітчизняних та закордонних вчених, а саме: П. В. Єгорова, Н. І. Кабушкіна, В. А. Квартальнова, М.М. Туриянскої, М.В. Фоміної, Г.О. Швиданенка, О.В. Дмитрука, В.М. Хобти, З.Д. Калиниченка та зарубіжних дослідників А.А. Трифилової, Д.С. Ушакової та інших. Однак при всій актуальності цих проблем в Україні питання управління розвитком підприємств туристичного бізнесу залишаються недостатньо розробленими. Зокрема, наукові публікації не відображають у комплексі проблему управління розвитком підприємств туристичного бізнесу, а вирішують лише окремі питання. Недостатня вивченість зазначених проблем стримує розвиток як теорії, так і практики здійснення туристичної діяльності, оскільки якісний рівень розвитку підприємств туристичного бізнесу зумовлюється ступенем ефективності управління, вирішенням тактичних і стратегічних завдань на макро- і мікрорівнях.

Цілі статті. Метою статті є визначення ролі управління фінансовою діяльністю туристичних підприємств у формуванні туристичного бізнесу України.

Виклад основного матеріалу. Головною метою контролю за фінансовою ситуацією на туристичних підприємствах є досягнення спрогнозованості та рівноваги. Така ситуація характеризується в основному випадком, коли надлишок поточних ресурсів над поточними потребами достатній для фінансування недостатнього обсягу власних оборотних коштів і дає певний залишок грошових коштів. Виникнення недостачі у фінансуванні на придбання необігових та обігових активів викликає необхідність підприємства в кредитуванні.

Для зниження потреби в короткостроковому кредиті необхідно вжити заходів щодо збільшення власних оборотних коштів та зниження поточної фінансової потреби.

До шляхів збільшення власних оборотних коштів належать:

- нарощення власного капіталу: збільшення статутного капіталу, зниження дивідендів і збільшення нерозподіленого прибутку й резервів, підвищення рентабельності за допомогою контролю витрат і об'єктивної фінансової політики;
- збільшення довгострокових позик (у розвинутій ринковій економіці довгостроковий кредит має для підприємства свої переваги: відсотки нижче, ніж при короткостроковому кредиті та відшкодування, розтягнуте в часі).

Значну роль у виборі виду кредитування відіграє кредитна політика, яка визначається такими показниками:

1) термін надання кредиту – період часу, упродовж якого туристичні підприємства повинні сплатити за куплені послуги та створити запланований туристичний продукт, за якій буде отримано необхідний прибуток. Збільшення терміну надання кредиту стимулює обсяг реалізації продукції, однак приводить одночасно до збільшення суми фінансових коштів, що інвестуються в дебіторську заборгованість і збільшенню тривалості фінансового й усього операційного циклу підприємства.

2) Стандарти кредитоспроможності – мінімальна фінансова стійкість, яку повинні мати туристичні підприємства для отримання можливості відстрочки платежу, і розміри допустимих сум кредиту, що надаються різним категоріям підприємств.

3) Політика збору платежів з боку кредитуючого комерційного банку. Вона визначається мірою лояльності по відношенню до підприємства, яке, можливо, затримує виплати із точки зору надання повторного кредиту.

4) Знижки, що надаються на оплату в скорочені терміни. Такі пільги включають в себе знижки на період, протягом якого ними можна скористатися.

Кредитна політика може значно впливати на реалізацію туристичного продукту. Якщо туристичне підприємство ухвалює рішення про використання більш пільгової кредитної політики шляхом таких заходів як подовження кредитного періоду, пом'якшення стандартів кредитоспроможності, перехід до менш жорстоких методів роботи щодо стягування простроченої заборгованості, надання торгових знижок, то це приводить до збільшення обсягу реалізації. Природно, якщо політика стала більш лояльною, й обсяг реалізації за рахунок цього зростає, витрати теж підвищуються.

Крім того, з метою попередження збільшення обсягів дебіторської заборгованості, отже, і поточних витрат, пов'язаних з нею, а також кількості безнадійних боргів і витрат необхідно використовувати авансові розрахунки.

Для швидкого переказу платежів, прискорення виконання зобов'язань на туристичних підприємствах використовуються системи "Клієнт-Банк", e-mail та ін. Такі дії підвищують оберненість обігових коштів на поточному банківському рахунку туристичного підприємства в декілька разів. Таким чином, основне питання, що вирішується в процесі аналізу передбачуваних змін кредитної політики, полягає в тому, чи зростуть прибутки від реалізації у більшій мірі, ніж витрати, включаючи витрати, пов'язані з кредитуванням покупців, або чи є ефективним прийняття підприємством подібних витрат.

З метою ефективного планування обігового капіталу туристичне підприємство оцінює потребу в наявних грошових коштах у процесі складання свого фінансового плану. По-перше, прогнозується зміна основних та обігових засобів. Ця інформація співвідноситься з прогнозами про обіговість коштів у дебіторській заборгованості та про дати і розміри виплати податків.

Уся попередня інформація узагальнюється в бюджеті грошових коштів (план надходжень і виплат), який демонструє заплановані туристичним підприємством грошові надходження і виплати за період, що розглядається. В основному використовується бюджет грошових коштів, прогнозування якого складено на один рік із щомісячним розбиттям. Бюджет з таким розподілом використовується для цілей планування, а з поденним й щотижневим розбиттям -для поточного контролю за рухом грошових коштів.

Весь процес діяльності туристичного підприємства можна поділити на етапи. Тому процедуру прогнозного планування необхідно наблизити до такого виду, як “комплексне планування”:

- на 1 етапі йдеться про мікроекономічний аналіз попиту, пропонування та визначення рівня конкуренції за певною системою показників;
- на 2 етапі – про аналіз основних техніко-економічних показників та оцінку їх відхилень від запланованих, подетальний аналіз номенклатури, асортименту та ін.;
- на 3 етапі – про аналіз фінансових показників, включаючи валовий дохід, витрати, валовий прибуток, чистий прибуток, рентабельність та інші;
- на 4 – про використання прибутку від усіх видів діяльності по запланованих напрямках, збільшення власного капіталу;
- на 5 етапі — про розрахунки з бюджетом, споживачами та постачальниками, робітниками та учасниками.

Визначення кінцевих фінансових результатів, які будуть фактично одержані туристичним підприємством у запланованому періоді, є заключним етапом процесу прогнозування на підприємстві та здійснюється за формою звіту про фінансові результати.

Отже, успішне управління розвитком підприємств туристичного бізнесу можливе на основі розробки цілісного концептуального механізму фінансового управління, який сприятиме вирішенню комплексу взаємопов'язаних стратегічних, тактичних і оперативних завдань формування та обслуговування туристичних потоків, що дозволить досягти поставлених цілей.

Висновки:

1. Управління розвитком підприємств туристичного бізнесу має ґрунтуватися на принципах системності, комплексності управління функціональними сферами та елементами інфраструктури туризму, гнучкості та адаптації до зовнішніх впливів, координації процесів підтримки підприємств туристичного бізнесу, багатофункціональності, орієнтації на цінності та пріоритет інтересів споживачів, облік чинників часу, ефективності системи.

2. Важливим фактором, що впливає на стан туристичної індустрії, є використання сучасних методів фінансового менеджменту. Адже функціонування підприємства супроводжується безперервним кругообігом коштів, який здійснюється у вигляді витрат ресурсів і одержання доходів, їхнього розподілу й використання.

3. Фінансова діяльність туристичного підприємства характеризується ступенем його прибутковості та оборотності капіталу, фінансової стійкості та динаміки структури джерел фінансування, здатності розраховуватися за борговими зобов'язаннями. Правильна оцінка фінансових результатів діяльності та фінансово-економічного стану підприємства є першою і найбільш необхідною інформацією як для його керівництва і власників, так і для інвесторів, партнерів, кредиторів, державних органів.

4. До основних завдань фінансового управління туристичною діяльністю відносяться: вибір форм фінансування, формування оптимальної структури капіталу підприємства і напрямків його використання з метою забезпечення стабільно високої прибутковості, балансування в часі надходжень і витрат платіжних засобів, підтримування належної ліквідності та своєчасності

розрахунків. Підвищення ефективності фінансового управління підприємствами, що стосуються сфери туризму, сприятиме активізації функціонування туристичного ринку та покращенню його результативності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Дядечко Л. П. Економіка туристичного бізнесу: Навч. посіб. / Дядечко Л. П. — Донецьк: ДонДУЕТ, 2006. — 224 с.
2. Кабушкин Н. И. Менеджмент туризма: Учебное пособие / Кабушкин Н. И. — Минск: БГЭУ, 2000. — 409 с.
3. Квартальнов В. А. Туризм: Учебное пособие / Квартальнов В. А. — М.: Финансы и статистика, 2002. — 378 с.
4. 4.Соболева О.А. Фінансово-економічний аналіз діяльності турфірми / О.А. Соболева, І.І. Соболев [Електронний ресурс] / Туристична бібліотека „Все про туризм». — Режим доступу: http://tourlib.net/books_tourism/soboleva.htm
5. 5.Туриянская М.М. Логическая модель управления закупками товаров с учетом финансовых ограничений в сфере туристического бизнеса / М.М. Туриянская // Вісник ДІТБ. — 2009. — № 13. — С. 125-130.
6. 6.Черкесова І.О. Аналіз господарської діяльності / І.О. Черкесова. — СПб.: Нева, 2003. — 192 с. 6.
7. Чудновский А. Д. Управление индустрией туризма / Чудновский А. Д., Ж Чудновский А. Д., Жукова М. А., Сенин В. С. — М.: КНОРУС, 2005. — 448 с.

Одержано 2.10.2013 р.

Аннотация

Вуйченко М.А.

Финансовые аспекты управления формированием предприятий туристического бизнеса.

Формирование предприятий туристического бизнеса является фактором активизации международных культурных связей, средством стабилизации и укрепления сотрудничества между государствами, улучшения международного имиджа Украины.

С организацией туризма в Украине прямо или опосредованно связано около пятидесяти отраслей народного хозяйства. Его развитие способствует созданию новых рабочих мест, существенному пополнению источников финансирования государственного и региональных бюджетов.

Главной целью контроля за финансовой ситуацией на туристических предприятиях является достижение предсказуемости и равновесия. Возникновение дефицита в финансировании оборотных и не оборотных средств вызывает необходимость в кредитовании предприятий. Для снижения в потребности в краткосрочном кредите необходимо применять средства увеличения собственных оборотных средств и снижения финансовых потребностей.

Использование льготной кредитной политики приводит к увеличению объёма реализации, уменьшению текущих затрат и безнадежных долгов. Для быстрого перевода платежей, ускорения выполнения обязательств на туристических предприятиях используется система «Клиент-банк», e-mail и другие. Это позволяет повысить обращаемость оборотных средств на текущем банковском счёте туристического предприятия.

С целью эффективного планирования оборотного капитала при составлении своего финансового плана туристическое предприятие оценивает потребности в наличных денежных средствах. При этом прогнозируется смена основных и оборотных средств. Эта информация сопоставляется с прогнозами об оборотности средств в дебиторской задолженности и датой и размерами выплаты налогов.

Процедуру прогнозного планирования нужно приближать к требованиям комплексного планирования. Важным фактором, влияющим на состояние туристической индустрии, является использование современных методов финансового менеджмента.

Финансовая деятельность туристического предприятия характеризуется степенью его прибыльности и оборота капитала, финансовой стойкости и динамики структуры источников финансирования, способности рассчитаться по долговым обязательствам.

К основным задачам финансового управления туристической деятельностью относятся: выбор форм финансирования, формирование оптимальной структуры капитала предприятия и направлений его использования с целью обеспечения стабильно высокой прибыльности.

Ключевые слова: туристический бизнес, финансовый менеджмент, туристические предприятия.

Annotatin

Vuychenko M.A.

Financial aspects of control of the formation of the enterprises of tourist business.

The formation of the enterprises of tourist business is the factor of the facilitation international cultural contacts, the means of stabilization and strengthening of collaboration between the states, improvement in the international image of the Ukraine.

The organization of tourism in Ukraine make direct or indirect impact on about fifty branches of national economy. Its development contributes to the creation of new jobs, to the essential increase of the sources of funding state and regional budgets.

The central objective of control of the financial situation in tourist enterprises is ensuring their predictability and balance. The scarcity in financing of current and not-current assets causes the need in the crediting of enterprises. In order to decrease the need for a short term credit enterprises have to take measures to increase their own current assets and decrease financial needs.

The use of preferential credit policy leads to an increase in the volume of sales, a decrease of the current expenditures and non-payable debts. For the rapid transfer of payments, acceleration of fulfillment of commitments tourist enterprises use system "Client- bank" system, e-mail and other means of payment. This makes it possible to increase the circulation of current assets in the current bank account of a tourist enterprise.

For the purpose of the effective planning of the current capital a tourist enterprise evaluates the needs for the available cash resources when making its financial plans and prognosticating the replacement of basic and current assets. This information is compared with the forecasts as to assets circulation in debts receivable and the date and the amounts of the payment of taxes.

The procedure of forecast planning must be brought closer to the requirements of integrated planning. The important factor, which influences the state of tourist industry, is the use of contemporary methods of financial management.

The financial activity of a tourist enterprise is characterized by the degree of its profitability and capital turnover, financial durability and dynamics of the structure of the sources of funding, ability to pay debts.

The basic tasks of financial control of tourist activity include the following: the selection of the forms of financing, the formation of the optimum structure of business capital and directions of its use for the purpose of the guarantee high and stable profitability.

Keywords: tourist business, financial management, tourist enterprises.